

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

ВЕРХНЕСИМЕТСКИЙ СЕЛЬСКИЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ЮГАРЫ СИМЕТ АВЫЛ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

422068, Республика Татарстан, Сабинский район,
с. Верхний Симет, ул. Советская, 32
тел. (84362) 45-0-19

422068, Татарстан Республикасы,
Саба районы, Югары Симет авылы, Совет урамы, 32
йорт
тел. (84362) 45-0-19

e-mail: bsim.sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
27.01.2026

КАРАР
№ 3-п

Саба муниципаль районы Югары Симет авыл
жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга
кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча
Программа кабул итү турында

«Россия Федерациясенең кече һәм урта эшмәкәрлеген үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Югары Симет авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программа кабул итәргә (Программа теркәлә).
2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/simet> адреслары буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненнән үз көченә керә
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Югары Симет авыл
жирлеге Башлыгы:

И.Р.Әхмәдуллин

Расланган
2026 елның 27 гыйнварында 3-п
номерлы Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районы Югары Симет
авыл башкарма комитеты карары белән

Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге территориясендә 2026-
2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү буенча
Программа паспорты

Программаның исеме:	“Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге территориясендә 2026-2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү буенча Программа”
Программаның заказчысы:	Саба муниципаль районы Югары Симет авыл башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Саба муниципаль районы Югары Симет авыл башкарма комитеты
Программаның нигезе:	“Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законы, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы
Программаның максатлары:	-Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү хисабына икътисадый үсешне һәм халыкның мәшгульлеге пробелмаларын хәл итү
Программаның мәсәләләре:	1. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү. 2. Кече һәм урта эшмәкәрлектән барлык бюджет дәрәжәләренә салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын күтәрү; 4. Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хаки дәрәжәсен минималь куллану бюджетыннан түбән булмаган зурлыкта тәзмин итү; 6. Бизнес-Хакимият-Җәмгыять коммуникация системасын үстерү; 7. Районның халыкның мәшгульлеге өлкәсендә баланссыз икътисадый сәясәттен исәпкә алып эшсез халыкны кече бизнес өлкәсенә тарту өчен өстәмә стимул

	булдыру; 8. Кече бизнес өлкөсөндө машгуль булганнарны социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен үстерү
Программаның финанслау күләме	2026-2030 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме жирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2026 ел-0,500 мең сум; 2027 ел-0,000 мең сум; 2028 ел-0,000 мең сум; 2029 ел-0,000 мең сум; 2030 ел-0,000 мең сум. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә Программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм төгәлләштереләчәк

Программаның бүлекләре.

1. Югары Симет авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү.
4. Программаның социаль-икътисадый эффективлыгының көтелгән бәясе.
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр.
6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр.
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Югары Симет авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программаның төп чаралары.

1. Югары Симет авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү – базар системалы хужалык итүнең аерылгысыз элементы булып тора. Алга киткән базар икътисадлы илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалык итү үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу-теләсә кайсы жәмгыятьтә эшлекле тормышның аеруча динамикалы һәм сыгылмалы формасы.

Базар системалы хужалык итү шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз байлыгын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен үзе тәэмин итүче һәм граждандык жәмгыятенә төп стабильләштерүче сәяси көче булып торучы урта сыйныфның өлешен зурайту;

кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур мөмкинлекләр булуы, жәмгыятьтә социаль киеренкелекне һәм эшсезлек дәрәжәсен киметү;

төп халык массасының тормыш ориентирларын һәм ижтимагый психологиясен үзгәртү;

кече һәм урта эшмәкәрлекнең житештерү структурасын тиз әверелдерү өчен сыгылмалылыгы һәм сәләте, яңа технологияләр һәм фәнни эшкәртмәләрне оператив булдыру һәм куллану.

Шул сәбәпле Саба районы Югары Симет авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы килеп туа.

Әлеге программа "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына нигезләнеп эшләнгән.

01.01.2026 елга кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	2024 ел	2025 ел
1	Югары Симет авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	бер.	47	47
2	шулар арасынан:			
	Авыл хужалыгы	бер.	5	5
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	бер.	5	5
3	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше	47	47
	кече предприятиеләр	бер.	-	-
	юридик зат булмаган физик затлар	бер.	-	-
4	Кече һәм урта предприятиеләр буенча исемлектәге эшчеләрнең уртача саны	кеше	90	90
	Шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	кеше	30	30
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	17	17

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү

Хәзерге вакытта Саба муниципаль районының Югары Симет авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек буенча элеккегечә хәл ителмәгән проблемалар бар.

Жирлектөге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

- инвестицион ресурсларга кыенлыклы рөхсәт, кредит ресурсларының кыенлыгы фонында үз финанс чараларының кимлеге;
- кече эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге закончалыклардагы үзгөрешләр турында тулы мәгълүматлы булмавы, административ каршылыklar һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда хакимият органнарының төгәл регламетлары булмавы;
- шәһәрләрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечләрнең житмәве тора.

Эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектлары ягыннан мәсьәләләрне кабул итү һәм тормышка ашыру проблемалары булып тора:

- кече эшмәкәрлек субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы (ялланып эшләүчеләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын түбәнәйтү һәм аны “конверт” формасында түләү, мәжбүри пенсия иминиятләштерүе һәм социаль иминиятләштерү закончалыкларын үтәмәү);
- кече эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлек алып бара торган икътисад тармакларының пропорциясезлегә (сәүдәнең күп үсеше фонында житештерүнең аз үсеше);

Югары Симет авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба үсеше һәм булган каршылыklарны җиңеп чыгу урыннарда аны үстерү өчен мәгълүмати, белем бирү, консультацион, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм итү, эшлекле контактлар һәм кооперацияне җайлаштыру юлы, шулай ук эшмәкәрләрдә барлыкка килергә мөмкин булган коллектив ихтияҗлар, башка аспектларда ярдәм итү юлы белән уңайлы шартлар тудырып, максатчан эш алып бару нигезендә генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның куелган максатка ирешү өчен тырышлыгын берләштерергә һәм оптимизацияләргә мөмкинлек бирә.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

2026-2030 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме жирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум тәшкит итөчөк, шул исәптән еллар буенча:

- 2026 ел-0,500 мең сум;
- 2027 ел-0,000 мең сум;
- 2028 ел-0,000 мең сум;
- 2029 ел-0,000 мең сум;
- 2030 ел-0,000 мең сум.

Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлеге Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә Программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм төгәлләштереләчөк.

4. Программаның социаль-икътисадый эффективлыгының көтелгән бәясе

Программа Саба муниципаль районы Югары Симет авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар булдыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтөү ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылыкның мөһим элементларыннан берсе буларак кече һәм урта эшкуарлыкны булдыруны һәм аның тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай икътисадый мохит булдыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү темпларын арттыруга, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтүгә һәм кече предприятиеләрнең икътисадый ныгытуына;
- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәжәсен күтөрү;
- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баету;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгын арттыру.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Жирлектә яшәүче халыкның яшәү шартларын яхшыртуга юнәлтелгән стабиль икътисадый үсешне тәэмин итү максатында, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнгән:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемент өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр өлкәсе.

6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә нәтиҗәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.
3. Югары Симет авыл жирлегендә эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай җәмәгәтчелек фикерен формалаштыру.
4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.
5. Яшьләргә һәм эшсезләргә эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшкуарлык субъектлары арасында хакимият органнары белән партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Саба муниципаль районы Югары Симет авыл башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Югары Симет авыл жирлегенең кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп үтәүчеләре	Саба муниципаль районы Югары Симет авыл башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Саба муниципаль районы Югары Симет авыл башкарма комитеты

8. Югары Симет авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программаның тел чаралары.

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанс чыганаclarы	Сумма, мең сумнарда	Үтәү срогы
1	2	3	4	5	6
1. Эшмәкәрлекне инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлтә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)					
1	Яшьләрне эшмәкәрлеккә жәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән уку, мағлүмәти тәзмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б. лар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финансларсыз		2026-2030 еллар
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү					
1	Югары Симет авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дөүләт ярдәме кысапаларында чараларны тормышка ашыруда дөүләт хакимиятенәң федераль һәм республика структураларына булышлык итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән республика һәм федераль программаларда катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финансларсыз		2026-2030 еллар
2	Югары Симет авыл жирлеге икътисадының өстенлекле өнәлешләре, максатында, Югары Симет авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын жир кишәрлекләре һәм торак булмаган биналар белән тәзмин	Авыл жирлеге икътисадының өстенлекле өнәлешләрне үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәзмин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында	Финансларсыз		2026-2030 еллар

	итүдә булышлык итү	эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру			
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль итү өчен ихтыяжларны тәзмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жөлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяжларны тәзмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жөлеп итү һәм стимуллаштыру	Финансларсыз		2026-2030 еллар
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мөһлүмәти-консультацион ярдәм күрсәтү					
1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларга мөһлүмәти ярдәм күрсәтү (букетлар әзерләү)	Кече һәм урта бизнес вәкилләренә алдыңгы тәҗрибәләрен жәелдерү һәм системалаштыру. Саба муниципаль районы Югары Симет авыл башкарма комитеты тарафыннан уздырылучы конкурслар, күргәзмәләр һәм башка чараларда катнашуға кече эшмәкәрлек субъектларын тарту	Жирле бюджет	2026 - 0,500 2027 - 0,000 2028 – 0,000 2029 – 0,000 2030 – 0,000	2026-2030 еллар
4. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай жәмәгәтәчелек фикерен формалаштыру					
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын ТР һәм РФ территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуға жөлеп итү	Эшмәкәрлеккә үстерүгә ярдәм итү, эшмәкәрлек эшчәнлегенә иң яхшы субъектларын эшенә алдыңгы тәҗрибәсен тарату, Югары Симет авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финансларсыз		2026-2030 еллар
Барлығы				0,500	